

## **Uitspraak Commissie van Beroep KNZB<sup>1</sup>**

Beroepszaak: BER 21-005

Appellant is in beroep gekomen van de volgende uitspraak van de Tuchtcommissie gewezen onder nummer 90011:

Datum: 2 april 2021  
Wedstrijd: De Ham H1 – ZVL-1886 Tetters H1, gespeeld op 13 maart 2021  
Overweging: Vast is komen te staan dat appellant zich schuldig heeft gemaakt aan een strafbare handeling als bedoeld in artikel L9.1 Tuchtreglement, namelijk: reactief slaan met iets tot gevolg.  
Sanctie: met ingang van 2 april 2021 niet deelnemen aan alle bindende wedstrijden voor de periode, waarin 4 bindende competitiewedstrijden moeten worden gespeeld door het team waarvoor appellant als vaste speler is of wordt opgegeven.

- 1 De Commissie van Beroep heeft de zaak van appellant behandeld op 26 april 2021. De Commissie van Beroep is als volgt samengesteld: mr. F.W. Drost, vice-voorzitter, mr. F.L. Cavalje-van der Ham, lid, en mr. R.A.E. van Noort, fungerend secretaris.
- 2 De Commissie van Beroep heeft kennisgenomen van de processtukken, waaronder het beroepschrift van appellant en de stukken in eerste aanleg. Ter zitting van de Commissie van Beroep zijn gehoord appellant, bijgestaan door mevrouw H. van de afdeling Tuchtzaken Waterpolo ZVL-1886-Tetters, de aanklager KNZB (hierna: de aanklager) en scheidsrechter E.
- 3 Appellant heeft tegen de uitspraak van de Tuchtcommissie hoger beroep ingesteld omdat hij van mening is dat de aanklager niet-ontvankelijk is, de videobeelden van het incident ten onrechte zijn toegelaten als bewijs en niet bewezen kan worden dat appellant reactief geslagen heeft.

### **4 Aan de boordeling van de zaak voorafgaande opmerkingen**

- 4.1. De aanklager heeft ingevolge artikel 2.3 van het Reglement L Tuchtrechtspraak van de KNZB (hierna: het L-reglement) de bevoegdheid om – in aanvulling op verzoeken van organen van de KNZB- ook zelfstandig tuchtzaken aanhangig te maken. Nu in het L-reglement geen nadere invulling wordt gegeven aan de praktische uitoefening van deze bevoegdheid van de aanklager, vindt de Commissie van Beroep het nuttig om enige opmerkingen te maken over de gevallen waarin het de aanklager is toegestaan om van deze zelfstandige bevoegdheid gebruik te maken en op basis van welke gronden en in welke omstandigheden de aanklager dat kan. Het gaat bij deze opmerkingen uitsluitend om de bevoegdheid van de aanklager om zelfstandig tuchtzaken aanhangig te maken die verband houden met overtreding van de spelregels als bedoeld in de artikelen 9.1 en 9.2 van het L-reglement.
- 4.2. In artikel 12 van het L-reglement wordt de Procedure aanklacht beschreven. Het eerste lid bepaalt -voor zover hier van belang- dat de scheidsrechter die tijdens een wedstrijd een onder artikel 9 van het L-reglement benoemde overtreding bestraft na de wedstrijd zijn rapportage van het voorval indient via het scheidsrechtersportal. Ook deze handeling geldt als een verzoek aan de aanklager om een zaak aanhangig te maken. In het tweede lid staat

---

<sup>1</sup> De zaak hangt samen met de beroepszaak BER 21-006. In die zaak doet de Commissie van Beroep ook vandaag uitspraak.

dat de aanklager eveneens bevoegd is om op basis van enig ander signaal een zaak aanhangig te maken.

- 4.3. De Commissie van Beroep hanteert als uitgangspunt dat scheidsrechterlijke oordelen in beginsel definitief moeten zijn. Het is immers aan de daartoe deskundige scheidsrechter en niet aan de tuchtrechter om over spelsituaties te oordelen. Dit uitgangspunt draagt voorts bij aan de sportieve rechtszekerheid. Anders gezegd: waterpolowedstrijden dienen in het zwembad te worden beslist. De Commissie van Beroep is dan ook van oordeel dat de bevoegdheid van de aanklager om op basis van enig ander signaal of een andere omstandigheid ingevolge zijn zelfstandige bevoegdheid op basis van artikel 2.3 van het L-reglement een zaak aanhangig te maken alleen betrekking heeft op niet reeds door de scheidsrechter beoordeelde en tot zijn beoordeling staande overtredingen van de spelregels.
- 4.4. Op het uitgangspunt als verwoord in punt 4.3 van deze uitspraak zijn uitzonderingen mogelijk op basis waarvan de aanklager een klacht kan indienen die betrekking heeft op een wedstrijdsituatie. Deze uitzonderingen moeten in toekomstige uitspraken van de Tuchtcommissie en van de Commissie van Beroep nader gestalte krijgen. Uitgangspunt daarbij voor de Commissie van Beroep is dat het uitzonderlijke omstandigheden betreft. Daarvan zou naar het oordeel van de Commissie van Beroep onder meer sprake kunnen zijn indien een speler als gevolg van vermeend wangedrag door de aangeklaagde ernstig (al of niet blijvend) letsel oploopt. In een dergelijke uitzonderlijke omstandigheid prevaleert het belang van de KNZB en de waterpolosport, gezien in het licht van Code Blauw, boven het belang van finaliteit en sportieve rechtszekerheid.
- 4.5. Voor het gestelde in de punten 4.3 en 4.4 van deze uitspraak vindt de Commissie van Beroep onder meer steun in de gevoerde discussie over de rol van de aanklager bij de reglementswijzigingen van het L-reglement in 2020. In het kader van die discussie deelt de Tuchtcommissie in reactie op de opmerkingen van de Adviesraad Reglementszaken ten aanzien van artikel 12 lid 2 van het L-reglement het volgende mede:

“In art 12.2 staat dat de aanklager ook op eigen waarneming een zaak aanhangig kan maken. Dat komt over als een wel heel ruim geformuleerd kader wat de aanklager onbegrensde vrijheid geeft om voorvallen op te pakken en schikkingen aan te bieden dan wel tuchtzaken te starten. Het is niet onze bedoeling dat de aanklager elk weekend naar zwembaden gaat om wedstrijden te bekijken en actief naar mogelijk wangedrag te gaan zoeken. Het doel van deze bepaling is dat de aanklager ook zaken op kan pakken die de scheidsrechter niet heeft gezien of die buiten het domein van een zwembad vallen, bijvoorbeeld de beelden van RTV Utrecht waarop duidelijk te zien is dat een speler zijn tegenstander slaat. Of de speler die op sociale media een bij naam genoemde official helemaal afbrandt.”

## **5 Beoordeling van de zaak**

### **De ontvankelijkheid van de aanklager**

- 5.1. Appellant heeft de niet-ontvankelijkheid van de aanklager bepleit op een tweetal gronden. De eerste grond heeft betrekking op de procedure in eerste aanleg en de tweede grond ziet op de bevoegdheid van de aanklager om in dit geval een zaak bij de Tuchtcommissie aanhangig te maken.

#### *De procedure in eerste aanleg*

- 5.2. Tijdens de mondelinge behandeling van de zaak in eerste aanleg was de aanklager niet aanwezig. De Tuchtcommissie heeft de aanklager op een later moment apart gehoord, ofschoon dit niet uit de stukken in eerste aanleg blijkt. In het procesreglement van de KNZB is op dit punt geen specifieke regeling opgenomen. Gesteld wordt dat deze gang van zaken

niet alleen in strijd is met de beginselen van een goede procesorde, *equality of arms* en hoor en wederhoor, maar ook de onafhankelijkheid van de Tuchtcommissie aantast.

- 5.3. Desgevraagd heeft de aanklager ter zitting verklaard dat de Tuchtcommissie hem na de zitting in eerste aanleg uitsluitend in algemene zin heeft gevraagd naar de signalen op basis waarvan de aanklager meent een zaak bij de Tuchtcommissie aanhangig te kunnen maken en welke afwegingen daarbij een rol spelen. Het ging daarbij om de rol van de aanklager in het algemeen.
- 5.4. Het beginsel van hoor en wederhoor is naar het oordeel van Commissie van Beroep van toepassing op de tuchtrechtprocedure. Op grond van dit beginsel behoort de Tuchtcommissie geen recht te doen op basis van essentiële informatie van de aanklager waarover appellant niet voldoende de gelegenheid heeft gehad zich uit te laten. Appellant en de aanklager hebben in deze zaak in eerste aanleg uitvoerig en gedetailleerd hun standpunten toegelicht. In het licht hiervan kan de na de mondelinge behandeling in eerste aanleg door de Tuchtcommissie van de aanklager verkregen algemene informatie naar het oordeel van de Commissie van Beroep niet worden aangemerkt als van essentieel belang voor de uitkomst van deze zaak. Nu evenmin uit de toelichting op de uitspraak van de Tuchtcommissie blijkt dat die algemene informatie is betrokken bij de beoordeling van de zaak, is appellant in dit geval redelijkerwijs niet in zijn belangen geschaad.
- 5.5. Anders dan appellant meent kan uit de omstandigheid dat de Tuchtcommissie de aanklager in dit geval niet in aanwezigheid van appellant, maar op een later moment apart heeft gehoord over zijn bevoegdheid in het algemeen, geen partijdigheid van de Tuchtcommissie worden afgeleid. Ook overigens kan deze gang van zaken de ontvankelijkheid van de aanklager niet raken.

#### *De bevoegdheid van de aanklager*

- 5.6. Appellant heeft betoogd dat de aanklager zich op grond van bestaande praktijk in de sportwereld bij het aanhangig maken van zaken ingevolge artikel 12 lid 2 van het L-reglement dient te beperken tot zaken die niet reeds door de scheidsrechter zijn beoordeeld. De scheidsrechter heeft de overtreding van appellant tijdens de wedstrijd bestraft met een U20, zodat het aanhangig maken van de klacht niet alleen in strijd is met het L-reglement, maar ook met het ne bis in idem-beginsel, aldus appellant.
- 5.7. De Commissie van Beroep verwijst in dit verband naar het hiervoor onder 4.3. tot en met 4.5 vermelde uitgangspunten. Naar het oordeel van de Commissie van Beroep doet zich hier de uitzonderings situatie voor als bedoeld onder punt 4.4. van deze uitspraak, waarin het belang van de KNZB en de waterpolosport, gezien in het licht van Code Blauw, prevaleert boven het belang van finaliteit en sportieve rechtszekerheid. Na de door de scheidsrechter geconstateerde overtreding door appellant heeft de tegenstander bloedend het water verlaten en later bleek dat hij ernstig letsel heeft opgelopen, te weten al dan niet blijvende gebitsschade en een litteken in het gezicht. De aanklager is gelet op deze bijzondere omstandigheden ontvankelijk.
- 5.8. Het verweer dat het aanhangig maken van de klacht in strijd is met het ne bis in idem-beginsel wordt verworpen, reeds omdat naar het oordeel van de Commissie van Beroep geen sprake is van een tweede vervolging (bis).
- 5.9. De aanklager heeft de zaak aanhangig gemaakt naar aanleiding van een signaal van de competitieleider, die op haar beurt was geïnformeerd door de scheidsrechter. Vervolgens heeft de aanklager aan de hand van de informatie van de competitieleider en scheidsrechter en de beschikbare wedstrijdbeelden een onderzoek ingesteld en een klacht aanhangig gemaakt.

- 5.10. In het algemeen doet het naar het oordeel van de Commissie van Beroep niet ter zake van welke functionaris of van welk orgaan van de KNZB een signaal afkomstig is op grond waarvan de aanklager een onderzoek instelt en eventueel zelfstandig een zaak aanhangig maakt. De Commissie van Beroep gaat er wel vanuit dat de aanklager met passende terughoudendheid gebruikmaakt van deze bevoegdheid, nu zoals gezegd als uitgangspunt geldt dat scheidsrechterlijke beslissingen definitief moeten zijn. Voorafgaand aan het al dan niet zelfstandig aanhangig maken van een de zaak dient de aanklager zich dan ook zorgvuldig op de feiten te oriënteren. Deze verplichting is niet zozeer gebaseerd op het L-reglement, maar vloeit voort uit het algemene zorgvuldigheidsbeginsel dat ook toepasselijk is op de tuchtprocedure.
- 5.11 Appellant heeft verder gesteld dat sprake is van onrechtmatig verkregen bewijs, omdat hij geen toestemming heeft gegeven om zijn persoonsgegevens in de vorm van gestreamde wedstrijdbeelden te verwerken in het kader van de tuchtrechtspraak. De Commissie van Beroep is van oordeel dat het feit dat het ontbreken van de toestemming van appellant voor het gebruik van de videobeelden voor de tuchtrechtzaak de aanklager niet kan worden tegengeworpen. Dat klager geen toestemming heeft gegeven om zijn beelden met dat doel via YouTube te streamen is iets tussen hem en de verwerkingsverantwoordelijke vereniging. Er is dan ook geen sprake van onrechtmatig verkregen bewijs.
- 5.12. Appellant heeft in dit verband nog aangevoerd dat de Tuchtcommissie en Commissie van Beroep eerder hebben geoordeeld dat videobeelden alleen gebruikt kunnen worden als aanvullend bewijs, terwijl de beelden hier als primair bewijs dienen.
- 5.13. Over het gebruik van audiovisueel materiaal voor de bewijsvoering in zaken merkt de Commissie van Beroep het volgende op. De Commissie van Beroep stelt voorop dat het gebruik van audiovisueel materiaal voor het bewijs te allen tijde ter beoordeling van de Commissie van Beroep is. Voor wat betreft het gebruik van videobeelden bij het beoordelen van een geschil is het vaste jurisprudentie van de Commissie van Beroep dat audiovisueel materiaal in beginsel slechts een rol kan spelen bij de beoordeling van een geschil indien het materiaal betreft dat in het kader van de vrije nieuwsgaring is geregistreerd. In de visie van de Commissie van Beroep is er sprake van vrije nieuwsgaring indien deze geschiedt in het kader van onafhankelijke en professionele journalistiek en er sprake is van beeldmateriaal dat voor een breed publiek toegankelijk is. Tevens is het vaste rechtspraak van de Commissie van Beroep dat op zichzelf staande videobeelden als zodanig niet de grondslag kunnen vormen voor een klacht. Er moeten naast de videobeelden ook andere feiten en omstandigheden ter motivering van de klacht worden aangevoerd. Met name is dat het geval indien deze beelden door een vereniging worden gebruikt voor een klacht tegen een lid van een andere vereniging.
- 5.14. De Commissie van Beroep beschouwt de door de aanklager in het geding gebrachte audio visuele beelden niet als op zichzelf staand primair bewijs, maar als aanvullend bewijs in de te beoordelen spelsituatie en ter beoordeling van de handelwijze van appellant. De beelden kunnen immers worden gevoegd bij de waarneming van de scheidsrechter, zijn vermelding van het letsel op het wedstrijdformulier en de door de scheidsrechter zelfstandig aan de aanklager kenbaar gemaakte zienswijze over het geconstateerde ernstige letsel van de betrokken speler. Deze omstandigheden maken de videobeelden niet op zichzelf staand maar aanvullend. Tevens is er gelet op de corona-crisis sprake van een uitzonderlijke situatie, waarbij de vrije nieuwsgaring beperkingen ondervindt en waarbij tevens in aanmerking moet worden genomen dat er bij de wedstrijd geen publiek aanwezig was als gevolg waarvan onafhankelijke getuigen ontbreken. Gelet op deze omstandigheden acht de Commissie van Beroep het bij uitzondering aanvaardbaar dat in dit geval het oordeel plaatsvindt met inachtneming van het beeldverslag van de wedstrijd zoals dat op YouTube te zien is.
- 5.15 Ten slotte heeft appellant gesteld dat niet kan worden bewezen dat hij de intentie had om zijn tegenstander te raken of te slaan.

In een e-mailbericht van 15 maart van de scheidsrechter R. aan de competitieleider is opgenomen:

“(...) Na het terugkijken van de beelden van de betreffende situatie kan ik alleen maar concluderen dat mijn waarneming helaas niet correct was en er daadwerkelijk een vuistslag is uitgedeeld. (...)”

- 5.16 Met de scheidsrechter is de Commissie van Beroep van oordeel dat op de beelden te zien is dat appellant zijn tegenstander een vuistslag in het gezicht geeft. De Commissie van Beroep duidt het gedrag als reactief slaan met letsel tot gevolg.

**De Commissie van Beroep beslist derhalve als volgt.**

De Commissie van Beroep bevestigt de uitspraak van de Tuchtcommissie onder de aanvulling van de gronden zoals hiervoor weergegeven.

De Commissie van Beroep veroordeelt appellant tot een bijdrage van € 71,40 in de kosten van het geding waarvoor de vereniging ZVL-1886 Tetteroo een factuur zal ontvangen.

Nieuwegein, 14 mei 2021.

mr. F.W. Drost, vice-voorzitter  
mr. F.L. Cavalje-van der Ham, lid  
mr. R.A.E. van Noort, fungerend secretaris